

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології

(підпис) О.В. Пономаренко
(ініціали та прізвище)
« »   2024 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
ІНЖЕНЕРНА ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

підготовки першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «ПСИХОЛОГІЯ»
спеціальності 053 – Психологія
галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Коваль Г.В., викладач кафедри психології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології
Протокол № 5 від "26" червня 2024 р.
Завідувач кафедри психології

 Н.О. Губа

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 Н.О. Губа

2024 рік

Викладач: Коваль Геннадій Валерійович, викладач кафедри психології

Зв'язок з викладачем:

E-mail: Hennadiy.zp@gmail.com

Повідомлення в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=986>

Телефон: 288-76-46 (кафедра психології)

Інші засоби зв'язку: *за вибором викладача: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram*

Кафедра: психології, навчальний корпус ЗНУ № 8, ауд. 220

1. Опис дисципліни

Мета дисципліни – ознайомити студентів із особливостями професійної діяльності психологів в сфері праці та надати можливість визначити власний шлях процесу професійного становлення та його перспективи.

Завдання дисципліни:

в процесі вивчення курсу студенти мають:

1. Оволодіти основними знаннями, уміннями та навичками, які є основою для оптимізації взаємодії в системі праці та трудової діяльності.

2. Ознайомитися з можливостями реалізації професійних психологічних знань, умінь та навичок у трудовій сфері.

3. Сформуванню професійну спрямованість особистості майбутніх психологів.

4. Розвинути здібності та потреби до самостійного оволодіння професійними знаннями, вміннями та навичками, а також здібності до використання творчого підходу у реалізації практичних завдань психології праці та інженерної психології.

Дисципліна «Психологія праці та інженерна психологія» логічно й змістовно пов'язана з такими дисциплінами першого (бакалаврського) освітнього рівня «Загальна психологія», «Психологія особистості», «Соціальна психологія».

Паспорт дисципліни

<i>Нормативні показники</i>	<i>Денна форма здобуття освіти</i>	<i>Заочна форма здобуття освіти</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова. Цикл загальної підготовки	
Семестр	1	1
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	32 год.	4 год.
Практичні заняття	24 год.	4 год.
Самостійна робота	54 год.	112 год.
Консультації	сторінка факультету СПП: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/grafik_navchal_nogo_protsesu_ta_rozklad_zanyat_	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний ресурс СЕЗН ЗНУ на	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=986	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<p><i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p>	<ul style="list-style-type: none"> • словесні; наочні; практичні • пояснювально-ілюстративний; пошуковий; проблемного викладу; проектно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, дебати, конференції, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій; робота в групах; ігрові техніки; моделювання діяльності; схеми, таблиці, практичні роботи; вправи; творчі роботи; презентації • відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування 	
<i>Загальні компетентності:</i>		
ЗК1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		
ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності		
ЗК4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями		
ЗК5 Здатність бути критичним і самокритичним		
ЗК7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)		
ЗК9 Здатність працювати в команді		
ЗК11 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя		
СК1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології		

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
СК3 Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).		
СК4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел		
СК8 Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)		
СК10 Здатність дотримуватися норм професійної етики		
СК11 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку		
СК12 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію під час здійснення професійної діяльності		
СК13 Здатність визначати норму й патології психічного розвитку індивіда, враховувати взаємозв'язок і взаємовплив фізичної, когнітивної, емоційної, соціальної та культурної сфер його життєдіяльності, в т.ч. з врахуванням воєнного стану та післявоєнного відновлення.		
СК14 Здатність ефективно взаємодіяти за співпраці з представниками інших професійних груп		
СК15 Здатність знаходити ефективні рішення в нестандартних ситуаціях під час надання психологічної допомоги різним верствам населення, в т.ч. особами, які постраждали в наслідок воєнних дій		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	<ul style="list-style-type: none"> • словесні; наочні; практичні • пояснювально- 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Попереднє (вхідне) 2. Формувальне. <ul style="list-style-type: none"> • навчальні тести

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	ілюстративний; пошуковий; дослідницький; проблемного викладу; проектно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень <ul style="list-style-type: none"> • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, дебати, конференції, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій; робота в групах; ігрові техніки; моделювання діяльності; складання ментальних карт; схеми, таблиці, практичні роботи; виправи; творчі роботи; презентації • відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування 	<ul style="list-style-type: none"> • дискусії • запитання • самостійні завдання • презентації • опитування • практичні заняття 3. Підсумкове <ul style="list-style-type: none"> • екзамен • тести • заключні есе • рубіжні тести • підсумкові завдання 4. Інсативне оцінювання <ul style="list-style-type: none"> • самооцінювання • порівняння поточної продуктивності з попередньою 5. Пряме <ul style="list-style-type: none"> • тести • іспити • есе • активність під час обговорень на занятті • письмові, усні презентації та виступи • студентські публікації або презентації на конференціях • явна саморефлексія щодо того, чого навчилися 6. Непряме <ul style="list-style-type: none"> • опитування • конспекти понять і аналіз здобутків • частка курсів вищого рівня в інших навчальних закладах • самозвіт про діяльність поза закладом навчання 7. Кількісне: розподіл балів за різні види навчальної активності та діяльності 8. Якісне: задовільно – прийнятно – добре – вдало – відмінно
ПРН3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань		
ПРН4 Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел		
ПРН6 Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження		
ПРН7 Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки		
ПРН8 Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців		
ПРН9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання)		
ПРН12 Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника		
ПРН15 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку		
ПРН16 Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН21 Застосовувати набуті знання та уміти під час організації та надання психологічної та соціально-психологічної допомоги різним верствам населення, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках сучасної психології		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Методологічні основи психології праці

Тема 1. Психологія праці у системі наук. Нагальні проблеми психології праці

Психологія праці як дисципліна. Зв'язок психології праці з іншими дисциплінами та галузями психології. Об'єкт та предмет психології праці. Система психології праці. Загальні та конкретні напрями психології праці. Завдання та цілі психології праці. Суб'єкт праці у психофізіологічному та психосоціальному вимірі.

Тема 2. Історія становлення психології праці як науки.

Виникнення та становлення психології праці як галузі знання. Науковий підхід до управління в психології праці. Наукове управління працею у підході Ф.Тейлора. Школа людських стосунків як підхід до управління працею. Хотторнські експерименти Д.Мейо та їх вплив на психологію праці. Емпірична школа в психології праці, зміст праці та функції керівників в цьому підході. Погляди Ч.Барнарда та Г.Саймона. Концепція обмеженої відповідальності. Школа соціальних систем. Ситуаційний підхід.

Тема 3. Методи досліджень у психології праці.

Вимоги до результатів досліджень трудового процесу. Методи та методики психології в області праці. Природний експеримент та його можливості у дослідженні психологічних аспектів праці. Лабораторний експеримент та його можливості у дослідженні психологічних аспектів праці. Не експериментальні методи психології праці та їх обмеження. Включене та невключене спостереження. Опитування, анкетування, інтерв'ю, тестування Хронометраж. Метод експертних оцінок.

Змістовий модуль 2: Прикладні завдання психології праці

Тема 4. Психологічний аналіз професії та вимог до професійної діяльності

Поняття психологічного професіографування. Професіографія як підхід до психологічного вивчення професійної діяльності фахівця та професії. Зміст та структура професіограми та методи професіографування. Способи фіксації професіографічного матеріалу. Поняття «професіограма», «психограма», «модуль професії», «модель спеціаліста».

Тема 5. Психологічні основи профорієнтації і профвідбору

Історичні аспекти виникнення професійного відбору. Основні завдання та складові профорієнтації. Інформування, консультація, діагностика, профдобрі. Професійна переорієнтація. Мета та завдання професійного відбору. Принципи та методи добору кадрів. Профдобрі та профпридатність. Фактори дискримінації під час відбору.

Тема 6. Мотивація трудової діяльності

Психологічні аспекти підвищення працездатності фахівця. Поняття трудової мотивації.

Позитивна та негативна мотивація. Порівняльний аналіз змістовних та процесуальних теорій мотивації. Теорія потреб А.Маслоу. Теорія мотивації Д.Мак-Клелланда. Теорія ERG К.Альдерфера. Двофакторна теорія мотивації Ф.Герцберга. Теорія очікувань В.Врума та справедливості Д.Адамса. Теорія «Х» і теорія «Y» Д.МакГрегора. Теорія постановки цілей Е.Лока. Теорія «поток» та ресурсного стану як чинники високої продуктивності.

Змістовий модуль 3: Практичні завдання психології праці

Тема 7. Професійний розвиток особистості

Структура особистості суб'єкта професійної діяльності. Розвиток професійної самосвідомості. Становлення професійної ідентичності. Стадії професіоналізації фахівця. Задоволеність працею. Критерії задоволеності процесом праці та її результатом. Особистісні риси як чинники задоволеності працею. Професійна адаптація та дезадаптація. Трудова мобільність та її види.

Тема 8. Кризи професійної діяльності

Умови професійної діяльності та ефективність праці. Людський фактор та ефективність роботи у трудовому колективі. Поняття стресу та виробничий процес як стресогенний фактор. Види виробничих стресів та їх профілактика. Виробнича втома і заходи щодо запобігання перевтоми. Індивідуальні копінги як форма адаптації до виробничих стрес-факторів. Професійна діяльність в екстремальних умовах. Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі.

Тема 9. Кризи професійного розвитку особистості

Кризи професійного становлення. Кризи періоду зрілості та їх вплив на професійний розвиток. Кризи життя за Б.Лівехуд та Е.Щеєр. Основні чинники криз професійного становлення. Типи конфліктів професійного розвитку на критичній фазі. Професійні деструкції та їх основні чинники, деформація особистості внаслідок професійної діяльності. Професійна реадaptaція та реабілітація.

Тема 10. Людина як компонент системи «людина-машина»

Психологічна характеристика професій «людина-техніка». Соціально-професійна віртуалізація особистості. Основи ергономіки в системах «людина-кіборг» та «людина-ШІ».

4. Структура навчальної дисципліни

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Лекція 1	Психологія праці у системі наук.	3	тиждень чисельника	1
Практичне заняття 1	Нагальні проблеми психології праці.	2	тиждень знаменника	1
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 1 Додаткове завдання для самостійної роботи 1 Додаткове завдання для самостійної роботи 2	10	щотижня	15
Лекція 2	Історія становлення психології праці як науки	3	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 2	Семінар-практикум «Методи досліджень у психології праці».	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 2 Завдання для самостійної роботи 1	10	щотижня	15
Лекція 3	Психологічний аналіз професії та вимог до професійної діяльності	3	тиждень чисельника	0,5

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Практичне заняття 3	Психологічні основи профорієнтації і профвідбору	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 3 Додаткове завдання для самостійної роботи 3 Додаткове завдання для самостійної роботи 4	10	щотижня	15
Лекція 4	Мотивація трудової діяльності	3	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 4	Професійний розвиток особистості	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 3 Завдання для самостійної роботи 2	10	щотижня	15
Лекція 5	Кризи професійної діяльності	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 5	Семінар-практикум «Кризи професійного розвитку особистості»	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 4 Додаткове завдання для самостійної роботи 5 Додаткове завдання для самостійної роботи 6	10	щотижня	15
Лекція 6	Людина як компонент системи «людина-машина»	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 6	Деформація особистості фахівця. Групова робота «Професійні деструкції та їх основні чинники»	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 5 Завдання для самостійної роботи 3 Додаткове завдання для самостійної роботи 7 Додаткове завдання для самостійної роботи 8	10	щотижня	15
Лекція 7	Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі	4	тиждень чисельника	0,5
Практичне заняття 7	Семінарське заняття: «Основи ергономіки в системах «людина-кіборг» та «людина-ШІ».	2	тиждень знаменника	0,5
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 6 Завдання для самостійної роботи 4 Додаткове завдання для самостійної роботи 9	10	щотижня	15
Лекції		32		4
Практичні		24		4
Самостійна робота		54		112

5. Види і зміст контрольних заходів

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Формувальне пряме оцінювання	Участь у дискусії, аналіз ситуації, проблемні запитання, опитування	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін проведення за розкладом - щотижня	3
Практичне заняття 2	Формувальне пряме оцінювання	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання		3
Практичне заняття 3	Формувальне пряме оцінювання	Практичні завдання, обговорення, запитання, дискусії, повідомлення		3

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
Практичне заняття 4	Формувальне пряме оцінювання	Розв'язання задач, обґрунтування, рецензування		3
Практичне заняття 5	Групова робота з проблем, виступи, швидкі письмові завдання	Участь у конференції, доповіді, проблемні запитання, дискусії		3
Практичне заняття 6	Групова робота з проблем, виступи, швидкі письмові завдання	Практичні завдання, запитування, нормування, швидкі письмові завдання		3
Тестування	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання до Змістового модуля 1	Навчальний тест 1	Кількість правильних відповідей. Термін: протягом семестру, окрім періоду контрольних заходів	3
Тестування	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання до Змістового модуля 2	Навчальний тест 2		3
Тестування	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання до Змістового модуля 2	Навчальний тест 3		3
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 1	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	6
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 2		6
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 3		6
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 4		5
Модульний контроль	Рубіжні оцінювальні тести	Модульний контрольний тест 1		5
Модульний контроль	Рубіжні оцінювальні тести	Модульний контрольний тест 2		5
Усього за поточний контроль	15			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Індивідуальні завдання	1. Розробка та презентація тренінгової програми. 2. Есе	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	20
	Підсумкове оцінювання теоретичних знань	Підсумковий тест. Зміст навчальної дисципліни	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін виконання за розкладом екзаменів	20
Усього за підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Баклицький І.О. Психологія праці: Підруч. для студ. ВНЗ. 2-ге вид. перероб. і доп. К., 2008. 655 с.
2. Мазяр О.В., Кириченко В.В. Психологія праці : модульний курс : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 190 с.
3. Кириченко В. В. Психологія праці та інженерна психологія : навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с.
4. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій : психологічний практикум. Л. М. Карамушка, О. В. Креденцер, К. В. Терещенко, В. І. Лагодзінська, В. М. Івкін, О. С. Ковальчук ; за ред. Л. М. Карамушки. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 76 с..

Рекомендована

5. Карпенко Г. В. Психологія праці та вибір професії : навч.-метод. посіб. / Г. В. Карпенко. Суми : Унів. кн., 2008. 167 с.
6. Лукашевич Н.П., Сингаївська І.В., Бондарчук О. І. Психологія праці: навч.-метод. пос. К. : МАУП, 2004. 112 с.
7. Методи психодіагностики в системі профвідбору : метод. посіб. / [авт.-уклад. В. В. Синявський та ін.]. К. : ДЦЗ, 2006. 241 с.
8. Малхазов О. Р. Психологія праці: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 208 с.
9. Рибалка В. В. Психологія праці особистості : навч.-метод. посіб. / В. В. Рибалка . – К. : пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка, 2006. 59 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ЗНУ каталог. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/ufd/index.php>
2. Бібліотека українських підручників. URL : <https://pidruchniki.com/psihologiya/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL : <http://dnpb.gov.ua/ua/>
4. Електронна бібліотека НАПН України. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/>
5. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України «Актуальні проблеми психології» . URL : <http://www.apppsychology.org.ua/index.php/ua/>
6. Науковий журнал «Психологічний часопис» Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. URL : <http://www.apsjournal.com/index.php/psyjournal/about>
7. Наукові видання Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, підготовлені за результатами фундаментальних досліджень (доступні для завантаження в форматі PDF) . URL : <http://inpsy.naps.gov.ua/info/273/>
8. Наукометричні фахові видання з психології. URL : <http://inpsy.naps.gov.ua/info/272/>

9. Національна бібліотека України. імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

10. Сайт Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. URL : <http://ispp.org.ua>

7. Регуляції та політики курсу

Відповідальність здобувача освіти: Ознайомитися з сторінкою дисципліни на платформі СЕЗН ЗНУ, а саме з: загальними розділами сторінки, термінами виконання завдань, тестів, формами контролю. Підтвердити вивчення рекомендацій «Загальні поради здобувачу освіти» (обов'язково). Гарантувати якість й самостійне виконання навчальних завдань. Присутність та активність на лекціях й практичних заняттях.

Виконання навчального плану дисципліни передбачає системну присутність здобувачів освіти на лекційних і практичних заняттях, своєчасне проходження передбачених форм контролю та виконання завдань для самостійної роботи. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Здобувачі, що навчаються за індивідуальним графіком виконують завдання відповідно термінів подання завдань, що розміщені на платформі СЕЗН ЗНУ у модулі: «Для здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним графіком».

Політика академічної доброчесності: Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених Кодексом академічної доброчесності ЗНУ: <https://tinyurl.com/yaбук4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>. Письмові роботи, що виконуються здобувачами освіти можуть бути перевірені на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Усі запозичення та цитування **обов'язково** мають бути оформлені за допомогою посилань на використані джерела з наведенням наприкінці роботи списку джерел, на які подано посилання. Список оформлюється відповідно вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Приклади оформлення: <http://library.znu.edu.ua/2018/priklady-26-11-18-converted.pdf>.

Письмові роботи. Здобувачам освіти пропонується виконання завдань для самостійної роботи. Під час оформлення робіт необхідно обов'язково вказувати прізвище та ініціали, шифр академічної групи, назву дисципліни та завдання, що виконується. Пріоритетним під час виконання завдань є самостійність мислення, формулювання власних думок і висновків, неупереджений і відповідальний аналіз чужих думок і текстів, максимальне дотримання норм Кодексу академічної доброчесності Запорізького національного університету.

Формати комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти: в аудиторії під час лекційних, за допомогою повідомлень у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, на запланованих консультаціях з дисципліни. Відповіді на запити здобувачів освіти через повідомлення в СЕЗН ЗНУ надаються викладачем впродовж трьох робочих днів, якщо вказано: прізвище та ініціали, шифр академічної групи, дисципліна та форма навчання.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять має бути обґрунтовано освітньою діяльністю здобувача освіти. Обов'язковим є застосування режиму «БЕЗ ЗВУКУ» протягом всього аудиторного заняття.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Місія Запорізького національного університету полягає у формуванні європейського простору освіти, науки і культури європейського рівня, здатного активно впливати на громадську думку, забезпечувати соціальне прогнозування у різних сферах на основі фундаментальних і прикладних наукових досліджень. Запорізький національний університет відіграє важливу роль у розвитку економіки, державних інституцій та громадянського суспільства, надаючи їм знань, компетентностей та ідей, необхідних для забезпечення економічного, політичного та соціального розвитку і зростання.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є

невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок–п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗНУ на платформі MOODLE: <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, відправте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>